

TWIRRE

COLOFON

ISN 1381 - 7558

Juni 2013

Periodiek verschijnend tijdschrift voor natuurstudie, natuurbescherming, natuurvoorlichting en natuurbeleid in Fryslân. Uitgave van de Fryske Feriening foar Fjildbiology (FFF). Platform voor alle meldingen met betrekking tot natuur in Fryslân.

Redactie Twirre:

Klaas Koopman (hoofddredacteur en redacteur vogels), Saskia Mulder (adjunct-hoofddredacteur en beeldredactie), E. Peter de Boer (redacteur ongewervelden en redacteur van Wad tot Woud), Henk Jansen (redacteur flora, landschapsecologie en redacteur exoten), Teddy Dolstra (redacteur gewervelden, excl. vogels), Klaas Ybema (eindredacteur)

Hoofddredactie en redactieadres:

Diligencelaan 11, 9351 PR Leek
klaas.tilly.koopman@hetnet.nl

Samenstelling bestuur FFF.

Voorzitter: Nico Minnema
info@successienatuurzaken.nl
Secretaris: Foppe Hoff f.hoff1@chello.nl
Penningmeester: Jannie te Linde j.g.te.linde@knid.nl

Overige bestuursleden: Jaap Feddema,
Jakob Hanenburg, Mark Hilhoezen en Meino Zondervan

Vormgeving: MangerEco, Assen
Papier en druk: Scholma, Bedum
Twirre wordt gedrukt op FSC papier

Richtlijnen voor auteurs:

Aangeboden artikelen per e-mail in Microsoft Word waarbij grafieken (inclusief waarden) apart in Microsoft Excel, digitale foto's, voorzien van bijschrift, apart in JPG, TIFF of Bitmap met een minimale afmeting van 3000 x 2000 en een resolutie van 300 dpi

Overname artikelen alleen in overleg met auteurs.

Verschijningsdata en aanleveren kopij:

Twirre verschijnt rond 1 juni en 1 december.
Kopij tenminste twee maanden daarvoor naar:
klaas.tilly.koopman@hetnet.nl

Adverteren:

Neem contact op met de penningmeester of de hoofddredacteur:

1 A4: € 150,00 per nummer
½ A4: € 85,00 per nummer
¼ A4: € 50,00 per nummer

Abonnement:

Een lidmaatschap van de FFF kost € 17,50 per jaar. Een abonnement op Twirre kost € 20,00 per jaar.

Foto omslag: Gewone Grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). Het dier is aan het zwermen voor een kolonieverblijf. Vijlenerbosch, 2 juli 2010, (foto René Janssen)

Van de redactie

Beste lezer,

Onder de hoofddredactie van Michel Krol en Peter de Boer zijn drie nummers van Twirre verschenen. Slechts drie nummers, maar wel drie essentiële nummers. Hierin is het nieuwe format van Twirre bepaald, zijn kosten en baten bekend geworden en zijn de opmaker en drukker geregeld. Hun rol in de hernieuwde uitgave van Twirre is dan ook cruciaal geweest. Vanaf 2013 heb ik, terzijde gestaan door Saskia Mulder, de hoofddredactie overgenomen. Dankzij de inspanningen van Michel en Peter kwamen we eigenlijk in een gespreid bedje terecht. Samen met de vakredacteurs, de eindredacteur en uiteraard de auteurs gaan we ons de komende tijd volop inzetten om de uitgave van Twirre succesvol voort te zetten.

De winter van 2012-2013 wist van geen ophouden. Het ene na het andere kouderecord werd verbroken. De impact op de natuur moet nog blijken. Kijkend naar de reportages en ingezonden stukken in de Leeuwarder Courant leek voor Fryslân slechts één onderdeelje van belang, namelijk: komen de Kieviten nog vóór 1 april aan de leg en kunnen we nog 6.000 eieren rapen? Door de vorst en de droogte was het voor de weidevogels zeer moeilijk voedsel te vinden. Ze weken uit naar sportvelden, wegbermen en tuinen. Met een soms snijdende oostenwind en zelfs in sneeuwbuien trokken eierzoekeers het land in. Er waren vrijwel geen eieren (er werden tot 1 april slechts 17 gevonden), maar de weidevogels werden wel verstoord in hun moeizame pogingen nog wat voedsel te vinden. Rust zou zijn geboden. Het had de eierzoekeers gesierd de vogels die rust te gunnen. Bescherming van Kieviten vóór de sluitingsdatum is kennelijk te veel gevraagd. Dat begin april hier en daar ineens weilanden onder water werden gezet om de vogels betere foerageermogelijkheden te geven, geeft in dit verband te denken.

We hebben dankzij de inbreng van diverse auteurs een grote verscheidenheid aan artikelen over de Friese natuur bijeen weten te brengen in dit nummer van Twirre. We beginnen met een artikel van Karst Meijer en Teddy Dolstra over de herontdekking van een bijzondere braamsoort. Deze herontdekking was niet het gevolg van bij toeval op de plant lopen, maar een zaak van zorgvuldig en aanhoudend researchewerk. Dan volgt er een artikel over ringonderzoek aan Rietzangers bij het Tjeukemeer door Jan de Jong. Langjarig in hetzelfde gebied en op dezelfde wijze gegevens verzamelen over deze vogels biedt de mogelijkheid om veranderingen in de tijd zichtbaar te maken en te verklaren. We zijn verheugd dat professor Wietske Prummel van de Rijksuniversiteit Groningen een samenvattend verhaal heeft willen schrijven over prehistorische dieren in het Tjongerdal. Het artikel wijst ons op de veranderlijkheid van de natuur gezien over langere perioden: soorten komen en soorten gaan. Remco Hiemstra geeft een boeiend verslag van een waarneming van parasiterende Zandbijwaaiertjes op Grijske zandbijen. Hiermee wordt maar weer eens aangetoond dat de studie van insecten wel degelijk meer kan zijn dan uitsluitend inventariseren en verzamelen, een wijdverbreid misverstand.

Teddy Dolstra komt met een lijst van Friese namen voor vleermuizen en geeft aan waarom deze naamlijst er moet komen. Van de hand van Ruurd Jelle van der Leij zal met ingang van dit nummer in elke Twirre een fraaie vogelfoto met een korte toelichting worden opgenomen. Deze keer is de Pontische meeuw aan de beurt. Tenslotte vertelt Henk Jansen het een en ander over de Waterwaaier in de exotenrubriek en geeft Peter de Boer in de rubriek 'Van Wad tot Woud' een bloemlezing over nieuws uit de Friese natuur.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier en roep onderzoekers en waarnemers op ook verslag te doen van hun onderzoeken in en waarnemingen uit de Friese natuur.

Klaas Koopman